

En genremontage, en skov af arme, en flod af blæk, et udslag af KUV-projektet *Bog, værk og materialitet* og et anslag til en tekst om andre narrative slægtskaber

Bog, værk og materialitet er et igangværende kunstnerisk udviklingsprojekt, i hvilket alle bogens enkeltdele betragtes som udsagn og betydningsbærende. Relationer mellem tekst, billede, værk, bog, formater og produktionsforhold gentænkes og reorganiseres i en dialog med materialer, indholdstyper og produktionsforhold. Det betyder, at den kunstneriske intentionalitet konceptualiseres i en non-hierarkisk reorganisering af enkeltdele. Det sker gennem praktiske eksperimenter med tekst og tryk. Projektet er en udforskning af bogens placering i forhold til værk og værkproces – bogen er her ikke en repræsentation eller en dokumentation af værket, men indlejres som en del af værkproduktionen og frigives igen som et mulighedsrum, hvori der findes nye, andre, røde og råhvide måder at forankre og distribuere viden på.

Nærværende tekst udspringer af dette projekt, og den bygger på nogle grundforståelser af sprog, handling og betydningsdannelse, som trækker tråde fra et ukendt mørke ind i det performative og ud af montagens reorganisering af en i dette tilfælde genreløs virkelighed. Montagen kendes oprindeligt fra filmens sammenklipning af billeder som forløb, der bryder med optagelsens oprindelige sammenhæng. Denne reorganisering opbryder de oprindelige fortællinger og genskriver dem i en ny betydning. Genremontagen er et vindue til en altid foranderlig virkelighed, et eksperiment med narrative afklip, som kløfter mellem udsagn og udsagn mellem kløfter, der kan blive alt for dybe og alt for brede og alt for mørke.

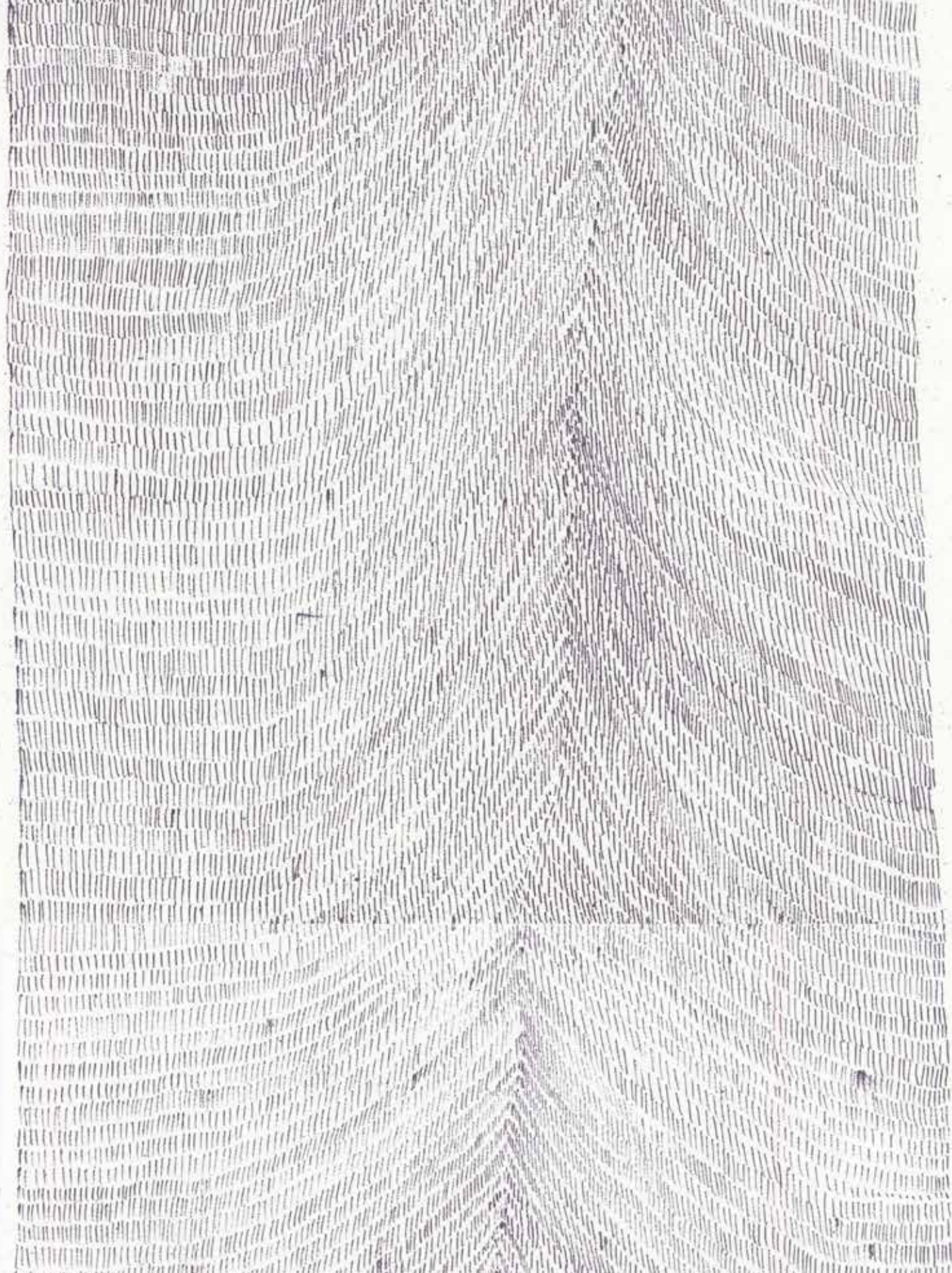
Der er ikke mere at sige. Der er billeder at tænke sig ud af, rum at gå ind i. Der er ikke vægge, bare snorlige streger tegnet på den bare jord. Set fra oven kunne det være alt fra mur til grav til flod. Så mangler vi kun vand til markerne. Så mangler vi vand til skoven. Så mangler vi. Jeg tegner videre. Det er ikke til at ånde her, forventningerne er kvælende, og du er gået ud af min streg. Jeg bliver siddende og fylder forbindelser i disse gentagende forsvindinger ind i det hvide og ud af en afbrudt antagelse om en kommende høst.

If sharp limits on attainable knowledge did not exist, we could never have such extensive knowledge as that of language. For the simple reason that without these prior limitations, we could construct an enormous number of possible systems of knowledge, each compatible with what is given in experience.¹

Men alarmsignalet var næsten altid det bedste man oplevede af katastrofen. For selv for det tilfælde, at det brændte, så man intet til ilden.²

Fear is a response to the limits of epistemology, which is to say that it is a response to the obscurity of the unknown.³

Der er grænserne for erindringen, der er grænser for sprogets rækkevidde, for evnen til at huske lyden, at huske lydens lyd, at huske at lyden også er et ord og lydens ord og ordets lyd.

Derrida taler i teksten "The Parergon"⁴ om et potentiale i værkskabelsen, det har sit zenit på et 3. sted, et mellemsted, som er en ramme, et sted mellem værket og det, der omgiver værket. Rammen er et supplement til værket, fordi det netop med sin afgrænsning er med til at skabe værket.

Jeg har tegnet en flod. Den løber gennem papirets længde, og udenfor papiret fortsætter den ind i skovene på den anden side.

Der er ikke noget, der ikke har et tilhørsforhold, siger Søren. Der er intet som ikke kommer intetsteds fra. Men hvad med skabelsesmyterne? Siger du.

Hos sumerne blev verden til ved et øksehug, hakken deler jorden, og derfor skaber den jorden. Hos inuitterne kom først lyset til verden, da døden kom med det. Døden kom med lyset, inden da levede mennesket i mørke og uden død. De afslutter med begyndelsen. Sidenhen er det blevet mørkt igen. Jeg har sat mig i det usagte. Jeg er en slidt replik. En indbildsk graviditet. Jeg har set natte vokse. Jeg har set mørket se. Jeg har set mørket se mørket i mørket.

Så ringer telefonen igen. Det er en anden, der hedder Søren. Han siger, at han har godt nyt. At jeg har vundet noget ganske gratis. Det er et alarmsystem. Det virker også ved brand. Det er virkelig god kvalitet, det har en værdi af hele 10.000 kr. Jeg siger, at jeg ikke ved, hvad jeg skal bruge et alarmsystem til. Søren siger, at det er et virkeligt godt tilbud. Jeg siger, at jeg synes det lyder som en yderst omfattende sikring, og jeg har kun en lille lejlighed.

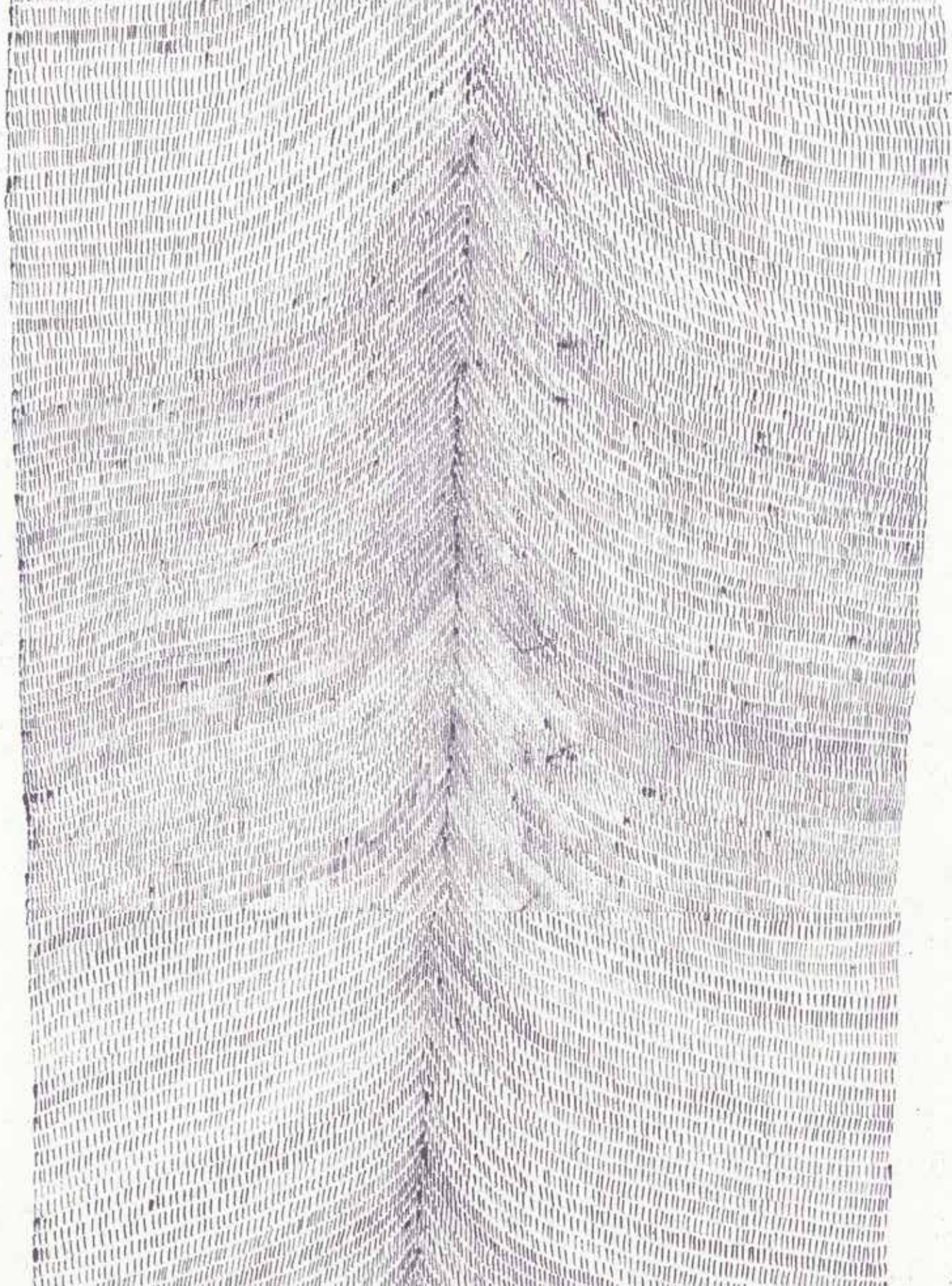
It matters what stories we tell to tell other stories with; it matters what concepts we think to think other concepts with.⁵

Jeg tænker på, hvor svært det er at sige ord med ord, fordi ord er afgrænset former, jeg tænker på Haraway, som siger, at oprindelsen er skrevet ind i teksten.⁶ Alligevel rummer den et uendeligt antal af mulige indhold. Altså ingen begrænsning, trods en afgrænsning. Jeg tænker på strukturalisterne som så teksten som et fravær af tekstens signifié, dens ide. Tegnet er arbitrært, sagde Saussure.⁷ Hvis jeg nu antog at teksten, at den ikke længere refererede til noget uden for sig selv, men noget inde i sig selv, så ville den i stedet være selvreferentiel. For at blive det må den blive bekendt med sig selv, den må kende sig selv, den må gøre det den siger, den må blive performativ. Sådan er den performative tekst producerende. Den forlader et lineært narrativ og bevæger sig ind i en anden tidszone. Men det bliver den ikke uden at starte et sted, som er startet et sted, som er startet et sted. Det er et paradoks. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre ved det. Jeg har prøvet at hente hjælp fra Deleuze, hans teori om "Immanence", at verden ikke er dualistisk, men immanent potentialitet, der må gøre sin væren, her refererer han så til Spinozas tre kriterier for væren som en panteisme, hvorfor en forståelse af rum erstattes med tidsligheder.⁸ Her peger Deleuze så på Bergson.

Foruden bevidstheden og videnskaben er der livet. Under de spekulative principper, som filosoferne så omhyggeligt har analyseret, findes der tilbøjeligheder, som man har forsømt at studere, og som simpelt hen må forklares ud fra den kendsgerning, at det er nødvendigt for os at leve, hvilket i virkeligheden vil sige at handle.⁹

Vi legede "jorden er giftig". Jeg har stået enormt længe på et vaklende tebord, som overhovedet ikke er skabt til at blive stået på. Judith har optaget lænestolen overfor, og Lauren står på sofaen med en hel skov af arme, som jeg ikke aner, hvor kommer fra. De var her ikke tidligere, men de er alle lange og blege, ligesom lodne i det med deres hvide hårvækst i den aftagende belysning.

Det betyder ikke noget. Længere inde i rummet sidder dyret. Stille. Vi husker ikke afstande. Vi husker steder. "Hvordan kom du derhen?" vil dyret vide, jeg nynner bare, sådan gik det til, at jeg blev nøgen, øjeblikket lægger op til spørgsmål om udsyn og fremdrift kunne man tilføje med blottede tænder og åbent blik, siger dyret. "Har du nogen med?" vil dyret vide. På scenen taler de

om vejret, jeg ligger i regnen. Landskabet er fladt, intet spor af publikum. Intet spor tilbage, ingen spor frem. “Har du nogen med?” Forskellen mellem ude og inde tages ikke i betragtning. Jeg ser den anden vej. Landskabet er der bare. Gråt. Ikke en farve, en måde at samle minder, om stedet er der ikke mere at sige.

Her, i kanten af en urskov, som man sjældent slipper levende ud af, i udkanten af denne anden verden, som kaldes primitiv, fører orkanen Ariane en signalstation op i rummet, idet den forbinder meteorernes kaotiske himmel med astronomernes, den himmelske mekaniks ordnede rum.¹⁰

Da jeg vågner, kalder far mig ud på dækket. Vi har været på havet i dagevis. Det er blåt i blåt. Høj sø, høj himmel. Det var med at komme ned bagerst i skibet, forstavnen vippede for meget i stormen, stormen som lød som tusinder af storme inde i den samme storm, som om vindene førte alle tidens vinde med sig inden i sig. Om morgenen var dækket af flyvefisk. Indtil da anede jeg ikke, at de faktisk findes.

Slægtskaber er en tegning, som jeg påbegyndte i en smertetid i 2012. Jeg satte streger for at være til i en sorg og så lavede jeg en fejl. Jeg valgte at fortsætte fejlen for at se, hvad den kunne blive til. Jeg fortsatte tegningen og den fortsætter stadig. En ven må arve den efter mig og fortsætte arbejdet. Glissant argumenterer i *The Poetics of Relation* for, at slægtskabet er den skjulte årsag i både myte og det episke.¹¹ Glissant argumenterer, at tidens “episke” bærer samme struktur som myten og er kendetegnet ved at give en tankemodel, der går forud for individets egen tanke. Derfor reproducerer tanken sig selv i forestillingen om et fællesskab. Jeg prøver at lade mellemrummet være så stort som muligt for at give plads til en gæst og en ny betydning. Men jeg ved også godt, at det tager lang tid at sejle over Atlanten, at udveksling over store afstande kan blive kompliceret. I min research og værkproduktion er research anvendt og præsent i praksis. Og jeg har til gode at finde slægtskabet mellem det fællesskab, som Berlant skriver om¹², og Haraways begreb *Making Kin* – danne slægt, kunne det oversættes til. På tværs af diskurserne findes der sammenfald, og det er dem, der interesserer mig.

Genstandens nye status henfører ikke denne til en rumlig støbform, det vil sige til et forhold mellem form og stof, men til en tidslig modulation, som indebærer, at stoffer sættes i kontinuerlig variation, lige så vel som at formen underkastes en kontinuerlig variation, lige så vel som at formen underkastes en kontinuerlig udvikling. I modulationen “stoppes der aldrig med henblik på udtagning fra støbformen, fordi cirkulationen i energiforsyningen svarer til en permanent udtagning; en modulator er en fortløbende, tidslig støbform [...]”.¹³

Luk øjet, vær i mørket, åbn dit øje inde bag dit lukkede øje, se ud i mørket, se så langt du kan, se mørket i mørke, se mørket se dig se det, se så floden, se dens strømme, se dens navn strømme i dens strømme, se det røde i floden, se det blå, se farverne i hende som farverne i dig, strøm med hende som det røde strømmer i dig, vær sagte, vær flydende.

- 1 Chomsky, Noam & Michel Foucault. 2006. *The Chomsky-Foucault Debate: On Human Nature*, 119. New York: The New Press.
- 2 Benjamin, Walter. 2000. *Barndom omkring Berlin år 1900*, 80. København: Politisk Revy.
- 3 Frost, Samantha. 2010. *Fear and the Illusion of Autonomy in New Materialisms*, 158, citerer Hobbs. Durham: Duke University Press.
- 4 Derrida, Jacques. 1979. “The Parergon”. *October* 9 (Summer): 7-11.
- 5 Haraway, Donna. 2016. *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*, 118. Durham: Duke University Press.
- 6 Haraway, Donna. 2016. *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*, 126-132. Durham: Duke University Press.
- 7 Saussure, Ferdinand de. *Cours de linguistique Générale*. Paris: Payot.
- 8 “Gilles Deleuze part 2—Immanence.” Episode #126. Spotify, fra serien *Philosophize This!* Tilgået 10. oktober 2020. <https://open.spotify.com/episode/4uW4evxYQ82BavC7gbmCpp>.
- 9 Bergson, Henri. 1968. *Stof og Hukommelse. En afhandling om forholdet mellem legeme og ånd*, 174. København: Berlingske Forlag.
- 10 Serres, Michael. 1992. *Naturpagten*, 172. København: Rhodos.
- 11 Glissant, Édouard. 2010. *The Poetics of Relation*, 47-51. Michigan: The University of Michigan Press.
- 12 Berlant, Lauren. 2011. *Cruel Optimism*, 26-27. Durham and London: Duke University Press.
- 13 Deleuze, Gilles. 2016. *Folden. Leibniz og Barokken*, 29, citerer Gilbert Simondon. København: Billedkunstskolernes Forlag.